

Plan mot diskriminering och kränkande behandling 2023/2024

Friskolan i Kärna

Inledning

En trygg miljö i skola och fritidshem är en förutsättning för att eleverna ska kunna utvecklas. Det finns flera lagar som har kommit till för att skydda barn och elever från kränkningar, diskriminering och trakasserier i skolan. Idag regleras diskriminering och kränkande behandling i diskrimineringslagen, skollagen, arbetsmiljöstiftningen och i läroplanerna.

All verksamhet som regleras av skollagen ska ha en plan mot kränkande behandling. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. I diskrimineringslagen framkommer det att verksamheten ska ha en likabehandlingsplan som främjar rättigheter för elever samt förebygger och förhindrar trakasserier oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning.

Friskolans "Plan mot diskriminering och kränkande behandling" omfattar arbetet med likabehandling såväl som arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Syftet med planen är att främja likabehandling, att förebygga samt motverka direkt och indirekt diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Planen skall upprättas årligen och gäller för alla som är verksamma inom skola och fritidshem.

Mål och vision

Friskolan i Kärna med dess verksamhet ska vara en skola som accepterar allas lika värde och är fri från diskriminering, kränkningar och trakasserier. Alla som verkar inom skolan, såväl barn som vuxna, skall känna sig trygga och ha en positiv syn på varandra och sin omgivning. Därigenom skapas trivsel och en god lärmiljö. Alla som verkar inom skolan ska känna aktning för varje människas egenvärde och ha respekt för vår gemensamma miljö.

Ansvar

Rektor ansvarar för att planen årligen upprättas och utvärderas. Med utgångspunkt från de demokratiska värdena ska ansvariga pedagoger kontinuerligt arbeta för barns och elevers inflytande, för att skapa en god och trygg miljö och för att förebygga kränkningar. All personal har skyldighet att både förebygga och ingripa vid misstänkt diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Förankringsprocess

Planen aktualiseras och förankras hos föräldrar, personal och elever i början av höstterminen.

Diskrimineringstyper - definition

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsvariationer, sexuell läggning eller ålder. Trakasserier definieras i diskrimineringslagen 4§ som ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567), kränker barns och elevers värdighet, Skollagen 6 kap, 3§.

Kränkningar kan vara:

- fysiska (tex att bli utsatt för slag och knuffar)
- verbala (tex. att bli hotad eller kallad för fula ord)
- psykosociala (tex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning)
- text och bild burna (tex. klotter, brev och lappar, e-post, sms, mms)

Mobbning är en form av kränkande behandling som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

De lag skyddade diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Definitioner och begrepp:

- Kön
Med kön avses att någon är kvinna eller man.
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

En viktig utgångspunkt är den individuella upplevelsen och att den som uppger att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar!

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Var och en har rätt att bestämma sin tillhörighet.

Religion och annan trosuppfattning

Med religion eller annan trosuppfattning menas tillhörighet till en religiös åskådning där även ateism ingår.

Funktionsvariation

Med funktionsvariation menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Sexuell läggning

Med sexuell läggning menas exempelvis homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Ålder

Med ålder menas den biologiska åldern. Skolans åldersindelningar strider inte mot diskrimineringsgrunden ålder.

Redogörelse för hur åtgärder i föregående års plan har genomförts

I föregående års plan nämndes åtgärder utifrån tidigare kartläggning:

Utöka fadderverksamheten, vilket ska genomföras och byggas vidare på uppstartsdagarna. I syfte att stärka elevernas trygghet i skolmiljö samt motverka utanförskap och kränkningar.

Mål för 2023/2024

Strukturerat arbete med värdegrund, samtal med grupper och enskilda elever ska genomföras av mentor, kurator och skolsköterska i åk F-9.

Främjande arbete på Friskolan i Kärna

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg miljö och förstärka respekten för alla lika värde. Arbetet utgår från skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. På följande sätt genomsyras verksamheten av vårt främjande arbete:

Vi ser, respekterar och uppmärksammar alla elevers behov.

Vi arbetar kontinuerligt med förstärkning och uppmuntran av barns och elevers positiva beteenden.

Vi arbetar aktivt med värdegrunden i alla årskurser. Formerna för arbetet med att omsätta läroplanens värdegrund i praktiken bygger på en handlingsplan för värdegrundsarbetet.

Fokus på mentorskap i alla klasser. Trygghet, trivsel, jämställdhet, kamratskap och övningar där eleverna övar sin sociala och emotionella förmåga ställs i fokus på lektionerna.

Vi upprättar tillsammans med eleverna gemensamma ordningsregler som tydliggör vilka regler som gäller i skolan och i fritidsverksamheten.

Vi arbetar kontinuerligt med att utforma rutiner som leder till en god lärmiljö i verksamheten.

Exempel på hur vi arbetar främjande utifrån de olika diskrimineringsgrunderna

Funktionsvariation

Mål: Att alla elever ska få en förståelse för vad det innebär att ha en funktionsvariation, både synligt och osynligt.

Hur: Genom samtal och diskussioner och övningar betonar vi individers olikheter och lika värde.

Kön/jämställdhet:

Mål: Alla på skolan strävar efter ett jämlikt förhållningssätt gentemot alla människor oavsett kön och eller sexuell läggning.

Hur: Fokus ligger på relationer, familjen och dess olika sammansättningar och genus.

Etnisk tillhörighet:

Mål: Eleverna skall tillägna sig en större kunskap i olika etniska kulturer samt reflektera kring främlingsfientlighet.

Hur: Vi uppmärksammar varandras olika utländska bakgrunder. Verksamheten ska på daglig basis verka för förståelse för varandras olikheter såsom etnicitet, kultur och arbeta för mångfald.

Religion och annan trosuppfattning:

Mål: Vi vill att eleverna visar respekt och förståelse för olika trosuppfattningar.

Hur: Genomgående i alla årskurser pratar vi om högtider - inom kristendom såväl som andra religioner.

Sexuell läggning:

Mål: Alla på skolan strävar efter ett jämlikt förhållningssätt gentemot alla oavsett sexuell läggning.

Hur: Fokus ligger på familjen och dess olika sammansättningar.

Förebyggande arbete på Friskolan i Kärna

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Genom olika kartläggningsmetoder kan vi lättare upptäcka, utveckla och justera insatserna i det förebyggande arbetet.

Kartläggningsmetoder:

På våren genomförs en skolmiljövandring med eleverna där de får berätta om områden på skolan som kan upplevas som otrygga.

Under november och april besvarar eleverna en trivselenkät som skolan genomför. Som en del i vår kartläggning arbetar vi även kontinuerligt med frågor om trygghet och trivsel som tas upp i klasserna och på utvecklingssamtalen. Vi har även regelbundna planerade samtal varje vecka för att kartlägga stämningen i skola och på fritidshemmen.

Mål och åtgärder:

Resultatet av förra årets kartläggning beskrivs ovan. Utifrån analysen har vi vidtagit åtgärder och satt upp följande mål:

- Att skriva en handlingsplan kring hot och våld
- Analys av skillnader på nationella prov (tjejer/killar)

Följande åtgärder har vidtagits/skall vidtas:

Varje dag finns pedagoger ute under uppehållen och de är fördelade över skolgården och skogen på ett lämpligt sätt. Pedagogerna som vistas utomhus under uppehållen cirkulerar och får då en större överblick över de aktiviteter och eventuella konflikter som förekommer.

En tydligare arbetsgång som åskådliggjorts genom processkartor finns att tillgå för all personal, när det gäller hur skolan ska agera vid kränkningar, behov av särskilt stöd, ansvarsfördelning och tillbud.

Varje elev på skolan är knuten till en mentor som har en helhetsbild över elevens sociala och kunskapsmässiga utveckling. Mentorn har ett extra ansvar för att följa upp elevens välmående och trivsel i skolan och är också en länk mellan skolan och hemmet.

Arbete med elevernas sociala och känslomässiga utveckling kommer in som en naturlig del i verksamheten genom att socialt samspel prioriteras. Detta sänder en tydlig signal att denna del är viktig och inte kan prioriteras bort till förmån för något annat. Under lektionerna ges tillfälle att prata om, diskutera och öva på saker som just den gruppen behöver mer av för att alla ska må bra.

Genom elevrådet har en uppmaning gått ut till alla elever att lämna toaletter i fint skick efter sig och att alltid gå en och en på toaletten.

Vi påminner eleverna om syftet med en skofri skola med avsikten att skapa en lugnare miljö i samtliga utrymmen.

Elevrådet uppdras att diskutera och påverka vilka trivselregler som bör gälla för hela skolan.

Hur upptäcker vi kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

All personal är skyldig att rapportera förekomst eller misstanke om förekomst av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering så att händelsen kan hanteras enligt denna plan.

Rutiner för att upptäcka problem:

Utvecklingssamtal hålls för varje elev en gång per termin. Där behov föreligger genomförs samtal vid flera tillfällen under terminen. På utvecklingssamtalen tas bl.a frågor om trygghet och trivsel upp.

Personal och föräldrar är uppmärksamma på kännetecknen som kan tyda på att en elev är utsatt för trakasserier eller kränkande behandling.

Vårdnadshavaren uppmanas att ha ett nära samarbete med skolan och att ta kontakt om barnet berättar för dem om kränkningar.

Pedagoger är tillgängliga under elevens lektionsfria tid och får på det sättet en mer sammanhängande bild av elevens vistelsetid på gården.

Kamratskap, trygghet och trivsel diskuteras regelbundet med eleverna.

På arbetslagens "elevavstämningsmöten" följs elevens kunskapsutveckling och utveckling i övrigt upp regelbundet.

Skolsköterskan har hälsosamtal med eleverna i förskoleklass, åk 2, 4, 6 och 8.

Rutiner finns för notering samt uppföljning av frånvaro.

Rutiner för att utreda och åtgärda uppgifter om kränkande behandling

Mentorn ansvarar för utredning av händelsen enligt följande arbetsgång:

Ta reda på fakta om händelsen via inblandade elever, personal som bevittnat händelsen, föräldrar som anmält händelsen eller andra personer som kan ha information om händelsen. Anmäl händelsen till rektor. Rektor anmäler till huvudmannen.

Dokumentera vad som framkommer under samtalet.

Analysera resultatet. Vad orsakade händelsen? Vad behöver göras för att förhindra att det upprepas?

Besluta åtgärder, dokumentera.

Informera vårdnadshavare till inblandade elever samma dag.

Elevhälsoteam

Kontaktpersoner/elevhälsoteam

Toni Karlsson	Rektor	0303-226744
Petra Wistrand Dahlén	Biträdande rektor / specialpedagog	0303-226744
Elin Hellqvist	Skolsköterska	0705-948889
Monica Jansson	Kurator	0303-226744
Maria Romland	Specialpedagog	0303-226744
Elin Cederqvist	Skolpsykolog	031-7575034

Handlingsplan för värdegrundsarbetet

Alla elever arbetar kontinuerligt med frågor som rör värdegrunden. I vårt värdegrundsarbete arbetar vi med begrepp och områden som: demokrati och mänskliga rättigheter, självbild, miljöfrågor, syn på lärande och kunskap. Vi arbetar även främjande med likabehandling utifrån de olika diskrimineringsgrunderna: kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionsnedsättning. Värdegrunden genomsyras i alla ämnen såväl som fritidsverksamheten och förskoleklassen. Målet är att Friskolan i Kärna skall vara en skola som accepterar allas lika värde, fri från diskriminering, kränkningar och trakasserier, där alla barn och vuxna känner sig trygga och har en positiv syn på varandra och skolmiljön för att på så sätt skapa trivsel och god lärmiljö.

Konkreta åtgärder för att nå målet:

Små undervisningsgrupper, hög vuxentäthet, verksamhet under hela dagen med uppehåll mellan lektionerna där vuxna alltid finns i närheten av eleverna.

Inga korridorer med elevskåp, ingen matsal med långa köer och stress, mentorstid varje morgon, mentorstid eller klassråd varje fredag. Eleverna ska veta att om något händer som en elev behöver hjälp med avsätts tid direkt tillsammans med en vuxen för att reda ut vad som hänt. Alla barn är alla vuxnas ansvar!

Elevernas delaktighet:

Eleverna fyller i en trivselenkät varje termin. De förebyggande och främjande åtgärderna arbetas fram tillsammans med eleverna, på mentorstid varje dag, på klassråd och elevråd.

Personalens delaktighet:

Svaren på trivselenkäten analyseras och tolkas av rektor tillsammans med personal och åtgärder sätts in där det behövs. I den dagliga undervisningen arbetar pedagogerna förebyggande genom samtal, diskussioner och förhållningssätt. Det är de vuxnas ansvar att agera förebilder för eleverna. Vi "ser eleverna", hälsar på dem, finns ute i verksamheten på uppehållen, vi stänger inga dörrar utan eleverna är alltid välkomna, vi vuxna är där för eleverna inte tvärtom!

Vårdnadshavarnas delaktighet:

Planen diskuteras med föräldrar under föräldramötet på hösten och eventuella synpunkter lämnas in till rektor. Vi strävar efter att ha en öppen dialog mellan föräldrar och skola.

Friskolans policy:

Alla elever och vuxna ska känna sig trygga. Vi accepterar inte någon form av våld, hot, trakasserier, rasism eller annan kränkande handling. Alla som arbetar på Friskolan har ett gemensamt ansvar för att motverka kränkande behandling enligt läroplanen och varje

form av kränkning skall åtgärdas. Vuxna ska alltid föregå med gott exempel och ingripa vid olämpligt beteende såsom otrevlig attityd, ovårdat språkbruk, ”skojbråk” eller andra konflikter.

Ordningsregler på Friskolan i Kärna

Vi visar hänsyn och respekt för varandras olikheter
Vi bryr oss om och hjälper varandra
Vi tar av oss skor och ytterkläder inomhus
Mobiltelfoner används endast när undervisande lärare godkänt det
Vi är rädda om skolans lokaler, material och miljö
Vi följer specifika ordningsregler som vi har för vissa undervisningslokaler
Vi är ute på uppehållen, speciellt yngre eleverna
Vi är i tid till lektionerna och är förberedda med material
Vid lunch sitter vi lugnt kvar i 20 minuter efter att maten serverats
Vi använder ett vårdat språk och tänker på hur vi uttrycker oss
Vi prövar att göra vårt bästa för att alla ska bidra till arbetsro och känna sig trygga
Skolområdet är rökfritt

Planen mot diskriminering och kränkande behandling utgår ifrån följande lagtexter och styrdokument:

Skollagen SFS 20120:800

Kap 6 skollagen har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. I kapitlet står bla: ” Skolan ska bedriva ett målinriktat arbete i motverkande syfte”

Skollagen kap 6 §6.

”Åtgärder ska genomföras för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling” Skollagen kap 6 §7.

Diskrimineringslagen: SFS 2008:567

” Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder”. Diskrimineringslagen kap.1 §1.

Vidare står att ” den som bedriver verksamhet som avses i skollagen (2010:800) eller annan utbildningsverksamhet får inte diskriminera något barn eller någon elev, student eller studerande som deltar i eller söker sig till verksamheten”. Diskrimineringslagen kap 2 §5.

Arbetsmiljölagen: SFS 1977:1160

Arbetsgivaren är skyldig att planera, leda och kontrollera arbetsmiljöarbetet.

Arbetsmiljöverket har utfärdat särskilda föreskrifter om kränkande särbehandling. Enligt dessa har arbetsgivaren skyldighet att klargöra att kränkande särbehandling inte accepteras i verksamheten. Vidare ställs krav på att arbetsgivaren har rutiner för att förebygga och hantera de mobbningsituationer som uppstår. Arbetsmiljölagen kap 3 §2.

Lgr22

Skolväsendet vilar på demokratins grund. Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden.

Den ska främja alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära.

Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheter och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Människors okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan ska gestalta och förmedla.

FN:s barnkonvention

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den också kallas är ett rättsligt bindande och ett internationellt instrument som innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. Konventionen fastslår att barn inte är föräldrars eller andra vuxnas ägodelar utan individer med egna rättigheter och ett människovärde, men också att barn har speciella behov av skydd och stöd. Barnkonventionen bygger på principen om icke-diskriminering, det vill säga att alla barn har samma rättigheter oavsett kön, hudfärg eller religion.

Många av världens länder har anslutit sig till FN:s konvention för barnens rättigheter.

Enligt dessa får ingen kränkas. Alla barn har rätt att överleva och utvecklas. Alla barn har också rätt till utbildning som ska förbereda barnet för livet, utveckla respekt för mänskliga rättigheter och fostra i en anda av förståelse, fred, tolerans och vänskap mellan folken.

Anmälan till rektor om kränkande behandling/trakasserier

(Kap 6 § 10 skollagen)

Anmälan kan göras av personal, elev, förälder eller annan berörd person.

Personal är skyldig att anmäla kännedom om upplevd kränkning till ansvarig rektor.

Anmälan gäller:

Datum & tidpunkt för händelsen/händelserna

Vad har hänt? (bifoga ev. skrivelse)

Barnets/elevens namn:	
Aktuell verksamhet:	
År, månad, dag, tidpunkt	
Beskriv utförligt vad som inträffat. Hur har kränkningen skett och vad har den bestått av? Om det är vid flera tillfällen försök och få med samtliga.	

Datum för anmälan, namn och telefonnummer.

Utredning mm

Diskriminering / Kränkning

Denna blankett används för att på skolan dokumentera utredning och åtgärder som följer på att personalen får kännedom om ett barn eller elev anser sig ha blivit utsatt för diskriminering och trakasserier enligt diskrimineringslagen (2008:567) eller kränkande behandling enligt kap. 6 skollagen 2010:800.

Vem anmäler?

Datum för anmälan:

Anmälare: För & efternamn

Vem är den/de drabbade (om annan än anmälaren)?

För & efternamn:

Vilken verksamhet avser anmälan:

Skolbarnomsorg

Grundskola

Förskoleklass

Vem ansvarar för utredning och eventuella åtgärder?

Ansvarig rektor:

Adress:

Telefon:

Vilken typ av diskriminering eller kränkning gäller anmälan?

Utredning enligt diskrimineringslagen

Beskriv den anmälda diskrimineringen

Hur upplever den som anmäler diskriminering situationen?

Hur upplever den som anmälaren anser har blivit diskriminerad situationen (om annan än anmälaren).

Hänvisar anmälaren till skrivna beslut, regler, policydokument eller liknande?
Om ja, ange vilka.

Ja Nej

Hänvisar anmälaren till uttalanden, muntliga instruktioner eller liknande?
Om ja, ange vilka.

Ja Nej

Ett barn eller elev får inte missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de sju diskrimineringsgrunder som lagen omfattar.

Anmäls diskriminering på grund av eller som har samband med;

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Sexuell läggning
- Funktionshinder
- Ålder

Ett barn eller elev får inte missgynnas genom att till synes neutrala ordningsregler eller liknande tillämpas så att det i praktiken får en diskriminerande effekt.

Anmäls sådan diskriminering?

Ja

Nej

Åtgärd med anledning av anmälan enligt diskrimineringslagen

- Ingen åtgärd (Ange motiv)
- Åtgärd
- Uppföljning av åtgärd, när?
- Hur? Vem ansvarar för att uppföljning sker?
- Utredning enligt skollagen 14a

Beskriv den anmälda kränkningen

- Hur uppfattar den som anmäler kränkning situationen?
- Hur upplever den som anmälaren anses ha blivit kränkt situationen? (om annan än anmälaren).
- Vilka skäl och omständigheter framförs?
- Avser anmälan:
 - Misshandel
 - Ofredande
 - Olaga hot
 - Annat, ange vad

Har berörda barns/elevs vårdnadshavare informerats om anmälan?

- Ja, ange när och hur
- Nej, ange varför

Åtgärd med anledning av anmälan avseende kränkning enligt skollagen 14a

- Ingen åtgärd, ange motiv
- Åtgärd enligt likabehandlingsplaner
- Annan åtgärd
- Uppföljning av åtgärd, när?
- Hur? Vem ansvarar för att uppföljning sker?

Underskrift: _____

Ansvarig chef/rektors underskrift: _____

Datum: _____

Namnförtydligande: _____